

40

Hlubiny vesmíru

14 Temná energie proti gravitaci

Nejenže se náš vesmír rozpíná, ale jeho expanze navíc zrychluje. O tajemné substanci, která to způsobuje, však stále nevíme téměř nic

18 Cesta do nitra hvězdných kup

Hvězdotupy jsou nejstarší hvězdné struktury ve vesmíru zahrnují až miliony členek. Jak se v nich stálice rodí a pohybují? A jakou roli tam hrají černé díry?

23 Může být na Venuši život?

Povrch „sestry Země“ představuje nehostinné místo, naprosto nevhodné pro život. Tamní atmosféra by ovšem mohla být o něco příznivější

30 Záhadné výbuchy supernov

Astronomové objevili přímou souvislost mezi explozivním zánikem masivních stálic a zrodem nejkompaktnějších a nejzáhadnějších objektů ve vesmíru – černých děr a neutronových hvězd

40 Očima Hubbleova teleskopu

Hubbleův vesmírný dalekohled už sice patří mezi veterány, nicméně fotografie vesmíru, které pořídil, dokážou stále uchvátit

Dobývání kosmu

34 Lunární program Artemis

Lidé se vrací na Měsíc, ovšem nikoliv pouze na krátkou dobu. NASA chce stavět lunární základnu i orbitální stanici

50 Sebevražedná mise k asteroidu

Vesmír je plný větších či menších těles, jež pro Zemi znamenají potenciální hrozbu. Dokážeme změnit jejich trajektorii díky řízené srážce?

Hubbleův teleskop i po více než třiceti letech provozu neustále překvapuje nádhernými snímky vesmíru

Historie kosmonautiky

42 Na hranice Sluneční soustavy

Voyager 2 coby jediná sonda navštívil všechny čtyři velké planety a také jako jediný dorazil k Uranu a Neptunu. Z jeho objevů těžíme dodnes

46 Těžké začátky stanice Saljut

Když Rusové prohráli závod o Měsíc, potřebovali Američany v něčem předčit. Dá se říct, že Saljut představoval prvopočátek dnešní ISS

Pozorování oblohy

26 Hvězdné nebe dinosaurů

Jak daleko od Země kroužil Měsíc v éře dinosaurů? Existovala v té době souhvězdí v dnešní podobě? Jak dlouho tehdy trval den a rok?

55 Komety: Bohatý rok 2004

Před dvaceti lety se na obloze objevily čtyři komety stojící za zmínku. A jedna z nich by dokonce aspirovala na vlasatici století, jen kdyby nás míjela o půl roku dřív

60 Noční obloha v březnu

Kromě Merkuru, který se ukáže na krátkou dobu u západního obzoru, bychom měli na březnovém nebi spatřit i kometu vracející se po 71 letech

14

Do hledání temné hmoty se zapojuje také observatoř Cerro Tololo v Chile